

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84956,Krupinski-Boleslaw.html>
2022-10-05, 13:16

Krupiński Bolesław

KRUPIŃSKI Bolesław (15 III 1893, Woronczyn k. Włodzimierza Wołyńskiego – 24 X 1972, Warszawa), inżynier górnik, organizator górnictwa. Syn Michała, powstańca styczniowego, i Lucyny z Mazurkiewiczów.

Po ukończeniu gimnazjum klasycznego w Łucku od 1911 studiował w Inst. Górniczym w Petersburgu. W 1914 wyjechał na praktykę do kopalni węgla kamiennego „Jerzy” w Niwce (ob. część Sosnowca), gdzie zastał go wybuch I wojny światowej. K. pracował w kopalni i jednocześnie zapisał się jako wolny słuchacz na wydział prawa UJ. Jesienią 1919 podjął studia w Akad. Górniczej w Krakowie. W 1923 uzyskał dyplom inżyniera górniczego z odznaczeniem i został zawiadowcą kopalni „Jerzy”, a następnie jej naczelnym inżynierem. Zajmował się sprawami modernizacji i usprawnienia pracy. W 1933 przeniósł się na Górną Śląsk. Został dyrektorem kopalni „Rymer”, a później naczelnym dyrektorem Rybnickiego Gwarectwa Węglowego (1934).

K. został aresztowany 1 IX 1939 i przebywał do wiosny 1941 w obozie w Buchenwaldzie. Po uwolnieniu dzięki staraniom rodziny, pracował w wytwórni torfu opałowego „Torf” w Warszawie, a następnie w fabryce konserw „Woka” na stanowisku dyrektora technicznego. Współpracował z ruchem oporu.

Po zakończeniu II wojny światowej podjął pracę w wydziale górniczym grupy operacyjnej Ministerstwa Przemysłu w Katowicach, a 24 II 1945 został mianowany dyrektorem technicznym Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego. Kierował uruchamianiem kopalń i nadzorował eksport węgla. Nakłaniał także górników polskich we Francji i Belgii do repatriacji. Był inicjatorem utworzenia Inst. Naukowo-Badawczego Przemysłu Węglowego (późniejszego Głównego Inst. Górnictwa) i wydziału górniczego na Politechnice

Śląskiej, a także Politechnice Wrocławskiej.

W 1950 objął stanowisko wiceministra górnictwa. Krytykował powstanie osobnego ministerstwa. Występował przeciw współzawodnictwu pracy w kopalniach, uważał, że jest to działanie wpływające niekorzystnie na bezpieczeństwo pracowników i obniża jakość uzyskiwanego urobku. W 1953 został zwolniony z funkcji ministerialnej.

K. publikował liczne artykuły w literaturze fachowej. Był autorem prac naukowych na temat mechanizacji wydobycia węgla oraz przeciwdziałania podziemnym pożarom. Pracował także nad zagadnieniem związanym z eksploatacją grubych pokładów węgla systemami ścianowymi.

Od 1945 prowadził wykłady na Akad. Górniczej w Krakowie. Po habilitacji (1946) kierował tam Zakładem Górnictwa, a następnie otrzymał profesurę i nowo utworzoną Katedrę Projektowania i Ekonomiki Górnictwa (1949). Stworzył kompleksową teorię zagospodarowania okręgów górniczych. Opracował metody eksploatacji zasobów umieszczonych w filarach ochronnych. Zajmował się także wpływem eksploatacji górnictwa na środowisko. Opracował metody analizy inwestycji w górnictwie węgla kamiennego. Osiągnięcia przedstawił w kilkunastu książkach, m.in.: *Technika gospodarowania w górnictwie* (1946), *Metoda analizy inwestycji w przemyśle węglowym* (1956), *Zasady projektowania kopalń* (1956, wielokrotnie wznawiana), *Wykorzystanie zasobów węgla* (1967), *Rodzime surowce mineralne w gospodarce narodowej Polski* (1971), *Mineral Raw Minerals and Mining in Poland* (1972).

K. zajmował odpowiedzialne stanowiska w strukturach zarządzania polskim górnictwem. Był przewodniczącym Państwowej Rady Górnictwa (1956–72). Przez wiele lat pełnił również funkcje kierownicze w Komitecie Węglowym Europejskiej Komisji Gospodarki ONZ w Genewie i w Międzynarodowym Komitecie Organizacyjnym Kongresów Górniczych; zorganizował w 1958 w Warszawie międzynarodowy zjazd na temat budownictwa kopalń. W 1961 został członkiem korespondentem PAN. Przewodniczył Komitetowi Górnictwa PAN. Universidad Nacional de

Ingenieria w Limie (Peru) przyznał mu doktorat honoris causa. Jego imieniem została nazwana w 1983 kopalnia węgla kamiennego w Suszcu, której budowa rozpoczęła się w 1975. K. posiadał wiele odznaczeń państwowych i resortowych.

SPPT (H. Hollender).

Bolesław Krupiński – zasłużony górnik Polski ludowej 1893–1972, Warszawa 1975; R. Jarocki: *Z Niwki do Genewy*, Kraków, 1980; Archiwum PAN: akta osobowe; Archiwum IPN: akta paszportowe.

Andrzej J. Wójcik

[Poprzedni](#)
[Następny](#)